

Пам'ятка з питань організації роботи пришкільних таборів

Пришкільний табір - самостійна адміністративна структура при загальноосвітньому навчальному закладі. Тому, як і будь-який заклад, пришкільний табір повинен мати цілий ряд документів, регламентуючих його роботу:

1. Нормативні документи місцевих органів влади, управління освіти щодо організації літнього відпочинку школярів тощо.

2. Положення про літній відпочинковий табір.

3. Накази пришкільного табору, серед яких обов'язковими є накази:

- «Про організацію роботи шкільного відпочинкового табору»;
- Про функціонування пришкільного табору відпочинку «Веселковий край» з денним перебуванням для учнів 1-8 класів;
- «Про профілактичну роботу щодо запобігання дитячого травматизму»;
- «Про протипожежну безпеку в пришкільному таборі».

4. Медичні документи.

5. Організаційні документи:

- заяви батьків;
- контингент пришкільного табору;
- штатний розпис;
- посадові інструкції працівників;
- графік роботи вихователів;
- графік роботи спеціалістів, залучених до роботи в пришкільному таборі;
- графік роботи технічних працівників;
- заяви батьків про відрахування вихованців з пришкільного табору;
- план роботи пришкільного табору;

- щоденний план роботи пришкільного табору відповідно до перспективного плану;
- щоденне планування роботи вихователів;
- перспективне меню, затверджене директором школи та санітарним лікарем;
- щоденне меню;
- журнал відвідування вихованцями оздоровчого табору;
- журнал обліку робочого часу вихователів пришкільного табору.

6. Документи з питань профілактики травматизму та охорони здоров'я:

- інструкції з охорони праці та безпеки життєдіяльності для працівників та вихованців табору;
 - куточок з основ безпеки життєдіяльності та правил дорожнього руху;
 - журнал реєстрації інструктажів із охорони праці та безпеки;
 - інструкція про дії вихователів на випадок пожежі;
 - план евакуації на випадок пожежі в пришкільному таборі.
- **7. Звіт про роботу пришкільного табору (по закінченню зміни)**

Загальні вимоги до роботи пришкільного табору

Територія пришкільного табору повинна бути впорядкованою, озелененою, зручною для під'їзду транспорту та розподіленою на зони з обладнаними майданчиками для відпочинку, занять спортом та ігор.

На території табору обов'язково повинні бути засоби захисту від сонця (тенти, навіси тощо). Спортивне та ігрове обладнання, що знаходиться на території табору повинно бути безпечним, справним, надійно закріпленим, а також відповідати зросту та віку дітей. Дозвіл на його використання закріплюється актом перевірки обладнання, який складає спеціально утворена комісія закладу.

Обладнання приміщень

У таборі мають бути ігрові кімнати, кімнати для гурткової роботи, медичний кабінет, спортивний зал, харчоблок, роздягальня для верхнього одягу, приміщення для спортивного, ігрового та гурткового інвентаря, бібліотека, санітарні вузли та умивальники.

Кімнати для гурткової роботи та ігрові обладнуються столами та стільцями з урахуванням видів діяльності та у відповідності до зросту дітей.

Для обладнання кімнат для гурткової роботи забороняється використовувати табуретки та лавки замість стільців.

Заходи з фізичного виховання, що проводяться у пришкільному таборі, повинні відповідати віку дітей, стану їхнього здоров'я, рівню фізичного розвитку та фізичної підготовки. 15

Заняття в гуртках (секціях)

Усі гурткові, секційні, клубні, екскурсійні, ігрові комунікативно-пізнавальні, фізкультурно-оздоровчі та спортивні заняття бажано проводити на свіжому повітрі, використовуючи за поганої погоди тенти, навіси та веранди.

Одним із розповсюджених видів діяльності дітей - участь у роботі гуртків. Треба пам'ятати, що дітям не рекомендується відвідувати заняття двох гуртків протягом одного дня. Якщо ж це відбувається, то бажано суміщати спортивний і неспортивний профілі гуртків. Заняття в одному гуртку проводяться для дітей одного загону не двох разів на тиждень.

Після занять у гуртках, що обмежують рухову активність (образотворча діяльність, моделювання, шахи, рукоділля тощо) необхідно організувати для дітей активний відпочинок, фізичні вправи, спортивні розваги на свіжому повітрі.

Гігієнічні вимоги до роботи пришкільного табору

Повітряно-тепловий режим

Ігрові кімнати, кімнати для гурткової роботи слід постійно провітрювати. Наскрізне провітрювання у цих приміщеннях обов'язково проводиться за відсутності дітей, однобічне можна проводити і під час занять. Тривалість провітрювання залежить від пори року, температури повітря надворі та всередині приміщення.

Температура повітря в ігрових кімнатах, кімнатах для гурткової роботи повинна бути не нижче 18 °С; у спортивному залі - не нижче 17 °С.

Освітлення

Усі основні приміщення пришкільного табору повинні мати штучне та природне освітлення.

Вимоги до режиму дня

Режим дня у пришкільному таборі повинен відповідати гігієнічним вимогам щодо оздоровлення дітей різних вікових груп; передбачати максимальне перебування дітей на свіжому повітрі, проведення оздоровчих, фізкультурних, культурно-масових заходів, організацію екскурсій, походів, ігор, тощо. У ньому має бути враховано регулярне харчування дітей.

Складати режим дня необхідно так, щоб його можна було корегувати відповідно до погодних умов та стану здоров'я дітей.

Виховна робота

В пришкільному таборі має специфічні особливості. Вона повинна розумно поєднувати в собі відпочинок, працю, спорт, туризм із пізнавальною, естетичною, екологічною, оздоровчою діяльністю. Літо відкриває великі можливості для долучення дітей, підлітків, юнацтва до вивчення сторінок історії України, традицій, звичаїв, обрядів, культури українського народу. Одним із проявів патріотичного виховання учнів є впровадження у роботу пришкільних таборів профільних, тематичних табірних змін.

Доцільно використовувати у роботі сучасні форми роботи:

- акції,

- флешмоби,

- фасилітацію (від англ. *facilitat* - допомагати, полегшувати, сприяти) - це організація процесу колективного розв'язання проблем у групі, який керується Це одночасно фасилітатором (ведучим, головуючим). процес та сукупність навичок, які дозволяють ефективно організовувати обговорення складної проблеми без втрат часу та за короткий термін виконати усі заплановані дії із максимальним залученням учасників процесу перфоменси;

- воркшопи (англ. *workshop*) - навчальний захід (нарівні із семінарами, курсами, майстернями), на якому учасники отримують знання самостійно. Дослівний переклад терміну - «робоча майстерня»;

- квести,

- буккросінги (англ. *Bookcrossing*) - хобі та громадський рух, що діє за принципом соціальних мереж і близький до флешмобу. Буккроссинг - це процес звільнення книг. Людина, прочитавши книгу, залишає («звільняє») її у громадському місці (шкільне подвір'я, їдальня, парк, тощо), для того, щоб

інша, випадкова, людина могла цю книгу знайти та прочитати; та у свою чергу повинна повторити процес; тощо.

Необхідно залучати до роботи учасників АТО (тренери, спортивні судді, керівники гуртків), співпрацювати з військовими частинами, підприємствами (організувати екскурсії) тощо.

До роботи з учнями необхідно залучити кваліфікований педагогічний персонал, до складу якого мають увійти начальник табору, педагог-організатор, керівник спортивно-масової роботи, музичний керівник, практичний психолог, соціальний педагог, бібліотекар, керівники гуртків та педагоги-вихователі та сестра медична.

У таборі варто організувати різні за характером спортивні ігри та змагання, естафети. При цьому необхідно враховувати умови роботи табору, контингент дітей, наявність спортивної бази, інвентарю, приладдя. Уже відомі ігри можна повторювати, ускладнюючи їх. Не слід забувати про необхідність правильного до-зування фізичних навантажень.

Класичними видами колективно-формуальної діяльності є пошукова, краєзнавча робота, туризм. Сприяють згуртуванню школярів і культурно-масові заходи. Екскурсії, туристичні походи - радість для дітей, один із засобів активного відпочинку.